

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	31.03.2026
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	30.04.2026

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i>
<p>Platná právna úprava financovania sociálnych služieb poskytovaných ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vychádza z právneho rámca Európskej únie ustanoveného rozhodnutím Komisie 2012/21/EÚ. Európska komisia však prijala nové rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2630 zo 16. decembra 2025 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, ktorým sa uvedené rozhodnutie zrušuje a nahrádza novým právnym rámcem pre poskytovanie kompenzácie za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme.</p> <p>V dôsledku tejto zmeny vzniká potreba zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu s aktualizovanými pravidlami Európskej únie. Súčasná právna úprava v zákone o sociálnych službách neustanovuje dostatočne komplexný mechanizmus vysporiadania náhrady za poskytovanie sociálnych služieb ako služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, najmä pokiaľ ide o postup pri vysporiadaní nadmernej náhrady evidenciu údajov o financovaní týchto služieb a kontrolné kompetencie orgánov verejnej správy.</p> <p>Neexistencia explicitnej a podrobnej právnej úpravy týchto mechanizmov môže vytvárať právnu neistotu pri poskytovaní verejných zdrojov na financovanie sociálnych služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme a zároveň zvyšuje riziko poskytovania kompenzácie nad rámec oprávnených nákladov. Zároveň nie sú dostatočne upravené nástroje na kontrolu hospodárenia s verejnými zdrojmi a na vysporiadanie rozdielu medzi oprávnenými nákladmi a celkovými príjmami poskytovateľa sociálnej služby.</p>

Problémom je preto potreba zabezpečiť jasný a transparentný mechanizmus výpočtu a vysporiadania kompenzácie za poskytovanie sociálnych služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, vrátane pravidiel pre určenie oprávnených nákladov, primeraného zisku, nadmernej náhrady a to v súlade s aktualizovaným právom Európskej únie.

Zároveň v záujme úspešnej realizácie reformy integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti vykonanej zákonom č. 406/2025 Z. z. o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby s účinnosťou od 31. decembra 2026 je potrebné spresnenie niektorých podmienok v súvislosti s príspevkom na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a zosúladiť právne predpisy vzhľadom na legislatívne zmeny vyplývajúce zo zavedenia nového systému podpory pri odkázanosti.

3. Ciele a výsledný stav

Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Cieľom návrhu zákona je najmä aktualizovať právnu úpravu financovania sociálnych služieb poskytovaných ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme v nadväznosti na prijatie Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2630 a zabezpečiť jej plný súlad s aktuálnymi pravidlami Európskej únie pre poskytovanie náhrady za tieto služby.

V nadväznosti na uvedené je cieľom návrhu zákona najmä:

- aktualizovať mechanizmus financovania sociálnych služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme tak, aby zodpovedal požiadavkám nového európskeho regulačného rámca,
- spresniť pravidlá určovania a kontroly nadmernej náhrady vrátane jej zúčtovania a vrátenia v časovom rámci nasledujúceho kalendárneho roka po príslušnom rozpočtovom roku,
- upraviť evidenciu a vykazovanie údajov o financovaní sociálnych služieb v informačnom systéme sociálnych služieb,
- posilniť kontrolné mechanizmy štátu pri dohľade nad hospodárením poskytovateľov sociálnych služieb,
- zaviesť nový finančný príspevok na nevyhnutné pohľadávky ako osobitný kompenzačný nástroj mimo systému výpočtu nadmernej náhrady, ktorým sa odstráni negatívny dopad týchto strát na financovanie sociálnych služieb.

Navrhovanou právnou úpravou sa dosiahne modernizácia a sprehľadnenie systému financovania sociálnych služieb, jeho zosúladenie s právom Európskej únie a súčasne sa vytvorí stabilnejšie a predvídateľnejšie prostredie pre poskytovateľov sociálnych služieb.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

- poskytovatelia a zriaďovatelia sociálnych služieb,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- odkázané osoby

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

V rámci prípravy návrhu zákona neboli posudzované alternatívne riešenia vedúce k dosiahnutiu stanoveného cieľa. Predkladaný návrh zákona je vypracovaný najmä z dôvodu potreby zosúladiť právnu úpravu zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách s aktualizovaným právnym rámcom Európskej únie upravujúcim poskytovanie kompenzácie za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, ktorý je ustanovený v rozhodnutí Komisie (EÚ) 2025/2630 zo 16. decembra 2025. Z uvedeného dôvodu ide o legislatívnu úpravu vyplývajúcu z potreby zabezpečiť súlad vnútroštátnej právnej úpravy s právom Európskej únie.

Nulový variant, t. j. ponechanie súčasného právneho stavu bez zmeny zákona, by viedol k pretrvávajúcemu nesúladu právnej úpravy so zmeneným právnym rámcom Európskej únie a k absencii potrebnej úpravy mechanizmov financovania sociálnych služieb poskytovaných ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, najmä pokiaľ ide o vysporiadanie nadmernej náhrady a poskytnutie vyrovnávacej platby. Z tohto dôvodu nulový variant nebol považovaný za vhodné riešenie.

Zároveň nevykonanie zmien v zákone č. 406/2025 Z. z. a súvisiacich predpisov by ohrozili úspešnú implementáciu reformy financovania dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? **Áno** **Nie**
 Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (na základe splnomocňovacieho ustanovenia predkladaného návrhu zákona), kde ustanoví podmienky pre poskytovanie sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme (ďalej len „SVHZ“).

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

Áno **Nie**

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.
 Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie	
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne	
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☐ Nie	

Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

Navrhovaný materiál má marginálny sociálny vplyv. Navrhované zmeny sa sústreďujú predovšetkým na úpravu mechanizmov financovania sociálnych služieb v režime služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, na spresnenie evidenčných, kontrolných a rozpočtových povinností poskytovateľov a na zavedenie kompenzačného mechanizmu pre nevymožiteľné pohľadávky. Tieto opatrenia nemajú priamy dopad na rozsah, dostupnosť ani kvalitu poskytovaných sociálnych služieb pre prijímateľov, ani nemenia podmienky nároku fyzických osôb na poskytovanie sociálnych služieb. Zavedenie finančného príspevku na nevymožiteľné pohľadávky predstavuje systémové opatrenie na stabilizáciu financovania poskytovateľov sociálnych služieb, pričom jeho cieľom nie je meniť sociálnu situáciu prijímateľov, ale eliminovať finančné deformácie v systéme financovania. Rovnako úpravy týkajúce sa nadmernej náhrady a kontrolných mechanizmov majú prevažne administratívny a finančno-technický charakter. Z uvedených dôvodov ide o opatrenia bez významného priameho sociálneho dopadu, a preto je sociálny vplyv hodnotený ako zanedbateľný.

Úpravy vykonané v zákone č. 406/2025 Z. z. a v právnych predpisoch, ktoré sa s týmto zákonom zosúladujú, nemajú žiadne vplyvy, nakoľko ide najmä o úpravu a spresnenie procesných podmienok poskytovania príspevku na pomoc pri odkázanosti.

Pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy sa predpokladá z dôvodu zavedenia mechanizmu identifikácie, kontroly a vrátenia nadmernej náhrady z verejných zdrojov. Tento mechanizmus vytvára predpoklad na efektívnejšie využívanie verejných financií a návrat časti prostriedkov do verejných rozpočtov. Zároveň však nie je možné tieto vplyvy v súčasnosti kvantifikovať, keďže výška nadmernej náhrady bude závisieť od individuálneho hospodárenia poskytovateľov sociálnych služieb a od výsledkov zúčtovania v jednotlivých rozpočtových rokoch.

Negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy sa predpokladá z dôvodu zavedenia finančného príspevku na nevymožiteľné pohľadávky.

Vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov sú pozitívne a sú zohľadnené v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy. Pozitívny vplyv je najmä zo zavedenia mechanizmu finančného príspevku na nevyhnutné pohľadávky, ktorý čiastočne alebo úplne kompenzuje objektívne nevyhnutné pohľadávky poskytovateľov sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľom je obec alebo vyšší územný celok. Súčasne mechanizmus rozdelenia vrátenej nadmernej náhrady podľa miery spolufinancovania vedie k spravodlivejšiemu prerozdeleniu verejných zdrojov aj v prospech územnej samosprávy. Navrhovaná právna úprava tak prispieva k stabilizácii financovania sociálnych služieb na úrovni miestnej a regionálnej samosprávy.

Konkrétne však tento pozitívny vplyv nie je možné vyčíslit', nakoľko nie je možné vopred odhadnúť požiadavky na poskytnutie dotácie ani rozsah vrátenej nadmernej náhrady, z ktorej príslušný podiel bude prináležať obci alebo vyššiemu územnému celku.

Predložený návrh bude mať marginálny pozitívno-negatívny vplyv na podnikateľské prostredie. Poskytovatelia a zriaďovatelia sociálnych služieb môžu byť podnikateľskými subjektmi, vrátane registrovaných sociálnych podnikov, na ktoré majú navrhované zmeny priamy vplyv.

Predbežné pripomienkové konanie nebolo uskutočnené na základe uplatnenia článku 16 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (pričom jedným z dôvodov uplatnenia tohto článku je aj to, že štátu hrozia značné hospodárske škody).

11. Kontakt na spracovateľa

Uved'te údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 02/2046 3108, maria.machajdikova@employment.gov.sk,

RNDr. Mário Ležovič, PhD., MPH, odbor sociálnych služieb, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, 02/2046 3115, mario.lezovic@employment.gov.sk

12. Zdroje

Uved'te zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uved'te danú skutočnosť.

Informačný systém sociálnych služieb

Prieskum výšky pohľadávok medzi vyššími územnými celkami

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.

..... (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné Súhlasné s návrhom na dopracovanie Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: